

DECUS

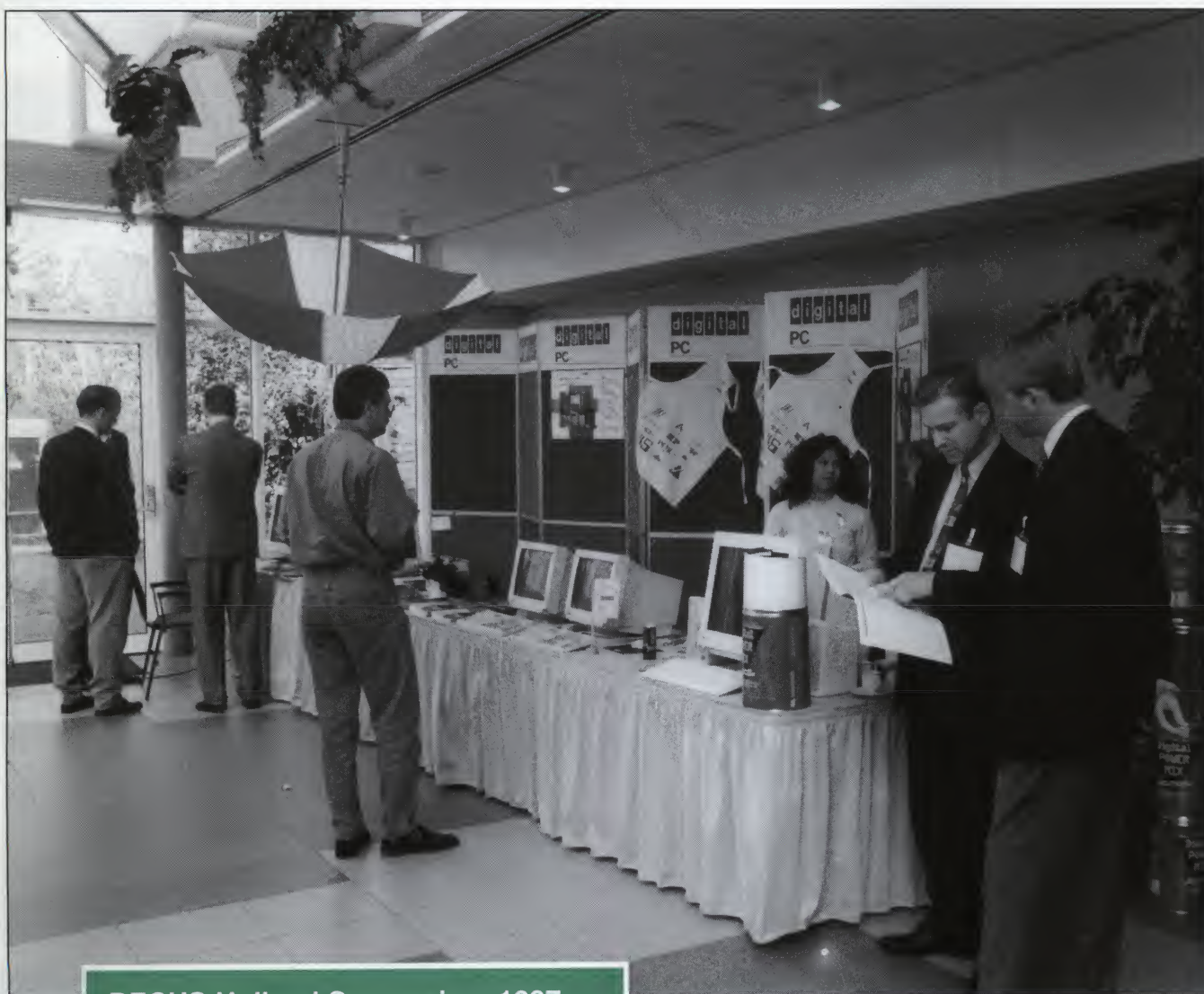
DECUS

Bulletin

DECUS HOLLAND

NR. 75 - JUNI 1997

DIGITAL EQUIPMENT COMPUTER USERS SOCIETY

DECUS Holland Symposium 1997
HTML, Java en ActiveX
OA SIG-dag over Notes en Exchange

Inhoud

Verenigingsnieuws

- 3 Verslag 10 april 1997
- 4 Terugblik op het symposiumprogramma van de PDP-11 SIG
- 6 Notulen algemene ledenvergadering DECUS Holland van 9 april 1997
- 7 Even voorstellen
- 9 Enquêteresultaten DECUS Holland Symposium 1997
- 11 Enquêteresultaten seminars DECUS Holland 1997
- 11 DECUS Europe naar Kopenhagen

Artikelen

- 12 DECUS München Symposium in Bonn
- 13 HTML, Java en ActiveX

Focus op SIG's en Werkgroepen

- 12 Whatever you need to Notes about Exchange

Rubrieken

- 14 Ruilbeurs Nostalgische PDP-11 producten
- 15 Service pagina

Foto's: Marion van Geest, Evert Jan Evers, Jan Belgraver
 Voorpagina: De stand van DECUS op de expositie van het DECUS Holland Symposium 1997.

DECUS evenementenkalender

1997

- 4 september OA SIG-dag
- 5-9 oktober DECUS Europe Symposium Kopenhagen

DECUS Holland Bulletin in 1997

Nr.	Sluitingsdatum kopij	Verschijnt omstreeks
76	25 juli	1 september
77	26 september	3 november

Verslag 10 april 1997

Van 8 t/m 10 april werd in 'De Reehorst' te Ede het 20ste DECUS Holland Symposium 1997 gehouden, met als thema 'Eindeloos of de wereld van het onbegrensde'. De onderwerpen Internet en Intranet waren (hoe kan 't ook anders) het meest vertegenwoordigd en op operating system gebied heeft VMS plaats moeten maken voor Windows NT (misschien is op VMS de kreet 'Eindeloos' wat minder van toepassing). Het concept van NT-werkplekken met OpenVMS als file server zie je toch steeds vaker en het lijkt er op dat dit nog het enige bestaansrecht van OpenVMS is danwel wordt (afgezien van bestaande applicaties op OpenVMS).

Om diverse redenen besloot ik om alleen de donderdag bij te gaan wonen, waarvan hieronder een verslag(je) volgt.

Na een genoeglijke reis met het openbaar vervoer en een korte wandeling ('De Reehorst' is wat dat betreft een schitterende lokatie), mocht ik gelijk de eerste sessie in duiken, want openbaar vervoer en vertraging horen nu eenmaal bij elkaar.

In deze eerste sessie zette de heer K. Ootes van Microsoft Corporation het heden en de toekomst van Microsoft Exchange als infrastructuur voor met name messaging, uiteen. Wat het meest opviel was de voorspelling dat, door de integratie van NT- en Exchange-beheer, er 60% minder beheer nodig zal zijn. De 'Outlook Web Client' zal deze zomer verschijnen, Exchange Iridium (versies hebben namen gekregen) met hierin grotere opslag mogelijkheden en IMAP 4, komt eind van dit jaar en Exchange Platinum komt 90 dagen na NT 5, met hierin HTML forms, OLE DB, NT 5 directory en Workflow mogelijkheden. Kunt u 't nog volgen?

De volgende sessie, een stappenplan om over te gaan naar Microsoft Exchange, sloot hier prima op aan. Rob Hiltermann van DIGITAL liet zien en horen waar je allemaal aan moet denken, op moet letten en welke services DIGITAL levert om je hierbij te helpen.

Op NT-gebied vertelde Peter Beyer van DIGITAL over 'het leven na NT 4.0', waarin de toekomst van NT belicht werd. NT 5.0 (dit is niet Cairo) is geheel verschillend van NT 4.0, met als grootste basis het Internet. Management zal veel gemakkelijker worden en de zogenaamde Page&Link user interface (de geïntegreerde browser) is dan een feit (Windows 95 is een Pull&Menu interface).

Hierna volgde iets heel anders, namelijk het jaar 2000-probleem, besproken door Armand Boestaman van DIGITAL. Degenen die nog niet overtuigd waren van het mogelijke jaar 2000-probleem, konden hier wat praktijk voorbeelden en cijfers (in termen van miljoenen dollars) horen. Degenen die al overtuigd waren (en wie is dat tegenwoordig niet) konden horen dat DIGITAL voor wat betreft OpenVMS en UNIX 'Year 2000 ready' zijn en dat de meeste van hun layered products dit gaan worden. Voor degenen die het probleem willen aanpakken biedt DIGITAL met NSIS

een aantal diensten die kunnen helpen bij de inventarisatie en de oplossing van het jaar 2000-probleem.

Na een zeer goed verzorgde lunch volgde iets wat voor mij als technicus dé sessie van de dag moest worden: NT performance tuning door Henk Boot van Bootstrap Systems. Eindelijk zou ik wat dieper in NT kunnen kijken en net als in VMS, zo'n NT-doos volledig naar m'n hand kunnen zetten. Nou, mooi niet dus. Grof gezegd is 'meer geheugen kopen' de enige manier om te tunen, waardoor je van je PC een kleine, middelgrote of een grote machine kunt maken.

Volledig teleurgesteld belandde ik bij de presentatie van M. Siebers van de Koninklijke Landmacht over de inzet van NT en andere Microsoft producten bij het 1LK (1e legerkorps). Een aansprekend verhaal over de praktische problemen bij het kiezen voor en gebruik maken van automatisering bij de KL, waarin vooral de mobiliteitsproblemen werden belicht.

Weer geheel hersteld door de goede presentatie van de heer M. Siebers koos ik voor de laatste twee sessies van Gerrit Woertman van DIGITAL, OpenVMS update en AllConnect/Affinity. Weer werd bevestigd dat OpenVMS als High End Server met NT als client dé toekomst van VMS is en dat met de komst van VMS management tools op een NT-doos het niet lang meer zal duren of je weet niet eens meer wat DCL was.

Toch jammer, want dit stukje heb ik zonder 1 keer de muis aan te raken op m'n prachtige VAXstation 4000-VLC met EDT gemaakt en gewoon met \$ PRINT kunnen uitprinten, zonder me druk te maken over pagina of alinea opmaak, netwerk connecties naar printers etc.

Tijdens de borrel aan het eind van de dag verruilde Evert Jan Evers zijn functie van voorzitter van DECUS Holland voor die van president van DECUS Europe, waarmee ik hem veel geluk wens. Ook wil ik het SPC bedanken voor de goede organisatie en misschien tot een volgende keer.

Henk Rozen

DIGITAL stand op de expositie

Terugblik op het symposiumprogramma van de PDP-11 SIG

Ook nu weer was de PDP-11 SIG met een compleet dag-programma present op het symposium. Na enkele maanden van intensieve voorbereidingen waren we bijzonder benieuwd of het programma zou aanspreken. Alvorens op de afzonderlijke lezingen en de demo in te gaan wil ik eerst even een aantal algemene zaken de revue laten passeren.

Bij aankomst in Ede op dinsdag bleek het aantal bezoekers wat minder te zijn dan vorig jaar en dat maakte het wel spannend hoe de belangstelling op de laatste symposiumdag bij ons zou zijn. Nou, dat viel me in het geheel niet tegen, want behalve voor de eerste (aanloop) sessie telden we de rest van de dag zo'n 14-16 bezoekers tijdens de zes voordrachten en de demo-sessie. Voor deze demo-sessie, die aan het einde van de dag gepland was werden de 2x 40 minuten, die we ter beschikking hadden, volledig benut; eigenlijk kwamen we tijd te kort! Ik kom daar later nog op terug.

We waren bijzonder blij dat we ditmaal geen achteraf gele-gen zaal hadden. Strauss I/II was precies groot genoeg voor ons doel en de zaal werd behalve voor de lezingen ook voor de demo benut. Dat betekende dat de gehele achterwand van de zaal bezet was met computers. De zaal was verder, zoals gebruikelijk, in de juiste sfeer gebracht met een viertal posters van de PDP-11 SIG Clubroom tijdens de PDP-11-jubileumviering op het symposium in 1995 en die van wat andere nostalgische DIGITAL-apparatuur.

In diverse opzichten was het ditmaal een heel markant symposium voor de PDP-11 SIG; nog nooit waren de extremen zo groot als dit jaar. Tot vorig jaar had ik het bijvoorbeeld niet voor mogelijk gehouden dat we ooit tegelijkertijd een Amerikaanse en een Russische spreker in een PDP-11 SIG programma zouden hebben; zoiets hebben we volgens mij op een DECUS Holland Symposium ook nog nooit beleefd. Het programma werd dan ook geheel in het Engels gehou-

den. Een andere unieke gebeurtenis was het feit dat we, in het jaar dat DIGITAL zich uit de PDP-11 business terug trekt, een demo netwerk hadden met wel vier Alpha-systemen, die elk een PDP-11-emulator hadden draaien en maar één echte PDP-11!

De grote sponsors waren ditmaal het Moscow Software Center van DIGITAL en het Amerikaanse Mentec dat in 1993 de PDP-11 software van DIGITAL overnam en dat nu al weer voor de derde maal een spreker naar Europa stuurde. We hebben dit bijzonder gewaardeerd en hopen dat diegenen die op ons programma af kwamen met een tevreden gevoel naar huis zijn gegaan. Heel veel dank ook naar allen die zo fijn hebben meegeholpen om de demo tot een succes te maken door het beschikbaar stellen van apparatuur, kennis en tijd; het is reuze plezierig in zo'n sfeer iets te organiseren.

Enkele weken voor het symposium liet Dave Carroll me weten dat hij door een overbezet programma onmogelijk naar Europa kon komen, maar dat Stuart Brook, ook een oude rot in het vak, hem zou vervangen. Het was fijn te merken dat Mentec de symposiumafspraken zo serieus heeft genomen.

PDP-11 Emulator

's Ochtends na de koffiepauze twee lezingen over de PDP-11 Emulator en 's middags een meer algemene sessie over porting.

Allereerst kwam Sytse Zijlstra aan bod om iets te vertellen over zijn ervaringen met de CHARON V1.0 demo kit welke hij aangevraagd had n.a.v. de CHARON-lezing tijdens de najaarsbijeenkomst van de PDP-11 SIG vorig jaar. Deze eerste versie was duidelijk nog niet geheel af, maar dank zij een flinke dosis ervaring op RSX- en UNIX-gebied en de onmisbare TU58 emulator op de PC was het mogelijk de oplossing te vinden voor enkele onverwachte handicaps die na de installatie opdoken. Uit zijn betoog bleek dat CHARON zeker perspectieven biedt als vervanger voor een

echte PDP-11, maar dat er aan deze versie nog wel het een en ander verbeterd zal moeten worden om het echt bruikbaar te maken. Zo bleek bijvoorbeeld dat het CHARON proces alleen interactief gedraaid kan worden. Dat de EDT editor niet goed functioneerde onder DECterm op een X-terminal was erg lastig, vooral ook als LAT terminals ook (nog) niet ondersteund worden en EDT zoiets vanzelfsprekends is om in een RSX-omgeving bij de hand te hebben. Een andere verrassing was dat een nieuwe RSX image niet bootable te maken was; via de TU58-omweg lukte het gelukkig wel om een bootable 'disk file' binnen het bereik van CHARON te krijgen en zo het probleem te omzeilen. Daarna was onze Russische gast Igor Abramov aan de beurt die een lezing zou geven over de nieuwste versie van de PDP-11-emulator, het hoogtepunt van ons symposiumpro-

De beide buitenlandse sprekers in gesprek. In het midden links Stuart Brook en eveneens in het midden rechts Igor Abramov.

gramma dit jaar. Draaide de eerste versie van CHARON alleen nog maar onder UNIX en vertoonde deze nog een aantal duidelijke tekortkomingen, in deze nieuwe versie is dat compleet veranderd: de emulator draait nu zelfs onder alle drie de Alpha operating systemen die DIGITAL ondersteunt, terwijl er volgens de handout ook nog een Linux versie is die op een Intel processor draait. Heel indrukwekkend! Dat LAT-terminals nu ook ondersteund worden is zeer welkom. Het onverwachte fenomeen dat het PDP-11 proces weer verdwijnt met het vertrek van de gebruiker zit er echter nog even hard in en daar zal dus echt aandacht aan besteed moeten worden.

Zo vertelde Igor dat CHARON bij het MSC in de eerste plaatst ontwikkeld was als een hulpmiddel bij porting-projecten. Het is geen enkelvoudig programma, maar opgebouwd uit een aantal aparte onderdelen. Het centrale deel is de PDP-11-instructie-emulator. Hierin zijn dus de specificaties van de PDP-11-architectuur verwerkt, elk PDP-11-model met zijn eigen karakteristieke eigenschappen. Dat geldt natuurlijk ook voor de diverse geëmuleerde devices. Om een disk of tape drive in software te vertalen is niet altijd even eenvoudig en een goed voorbeeld daarvan is de benodigde bootstrap code. Dat men dit in de eerste versie nog niet goed onder de knie had blijkt wel uit de voordracht van Sytse Zijlstra. Behalve als migratie-tool zag Igor ook een duidelijke toepassing voor CHARON in situaties waar meer processing power nodig is; met een 250 Mhz Alpha processor kun je bijvoorbeeld al de performance van een 11/94 processor evenaren. Daarnaast kunnen m.b.v. CHARON ook de onderhoudskosten aanzienlijk teruggebracht worden.

Nieuw in versie 2:

- het draait nu zowel onder OpenVMS, Digital UNIX, als Windows NT op de Alpha
- ca. twee maal sneller dan versie 1
- verbeterde precisie van de emulatie
- floating point instructie emulatie
- emulatie van alle Memory Management Units
- uitbreiding van het aantal geëmuleerde devices
- nieuw ontworpen graphical user interface; het GUI is nu een apart programma en de gebruiker kan kiezen tussen een grafische of een alfa-numerieke terminal.
- tools voor het importeren en exporteren van software naar CHARON, een set voor RSX en een set voor RT-11. Voor de basis programma's wordt een FTP-achtige syntax gebruikt en ze transporteren uitsluitend tekst. Met een hulpprogramma kunnen andere file types omgezet worden naar tekst en omgekeerd, waarbij ervoor gezorgd wordt dat de file attributen intact blijven. Het deed me een beetje denken aan UUENCODE en UUDECODER.
- CHARON versie 2 is getest met RSX-11M en M-PLUS en RT-11 en kent nu alle PDP-11 modellen
- ondersteuning van DECnet, een belangrijke verbetering t.o.v. de vorige versie
- van de andere layered products worden nu o.a. Datatrieve en Adabas ondersteund
- een heel flexibele configuratiemethode; met behulp van een script file kunnen controllers en bijbehorende devices worden opgegeven. Foutje gemaakt met het editen? Geen probleem; even CHARON stoppen, corrigeren en weer opstarten. Op deze manier worden bijvoorbeeld terminal lijnen aan LAT-poorten gekoppeld of kan een drive in memory worden gespecificeerd i.p.v. als een container file op een disk.

De demo-configuratie bestond uit een Ethernet-netwerk van de volgende systemen:

- AlphaStation 200 4/166 met Digital UNIX V4.0A en en CHARON V2.0
- AlphaStation 500 4/233 met Windows NT V4.0 en CHARON V2.0 met een SCADA applicatie
- AXPpci33 met Windows NT V3.51 en CHARON V2.0 zowel als VIKING BL5
- DEC 3000/500 Alpha met OpenVMS V6.2 en CHARON V2.0
- MicroPDP-11/83 met RSX-11M-PLUS V4.5, DECnet en TCPware for RSX
- Terminal Server met daaraan gekoppeld 3 VT220's en een LA75

In de CHARON demo kit zaten container files met RSX-11M, 11M-PLUS en RT-11 disks. Persoonlijk had ik gehoopt ook nog RSTS te kunnen laten zien, maar dat zat er (nog?) niet bij. Er is trouwens ook niets meer van gekomen om ook RT-11 een keer op te starten. Het was natuurlijk geweldig interessant om er ook een systeem bij te hebben waarop zowel CHARON als VIKING draaide. Op die manier konden die twee mooi met elkaar vergeleken worden. VIKING maakte een professionelere indruk en het is reuze jammer dat DIGITAL het zo laat sloffen en niets waar heeft gemaakt van de verwachting het product begin dit jaar aan te zullen kondigen. De belangstelling was goed en zoals ik al eerder zei kwamen we ondanks de twee sessie slots toch nog tijd te kort om alle mogelijkheden goed te bekijken.

De algemeen georiënteerde sessie over porting, waar het hele emulator-gebeuren ook een onderdeel van is, werd verzorgd door een oude bekende, namelijk Ap Schouten van DIGITAL. Ap was ca. 10 jaar geleden de DECrep van de toenmalige RT-11 SIG. Op een bijzonder komische wijze werd het onderwerp ingeleid met een persiflage op een motorfietsen handel "Wheels Equipment Corp." waarin hij probeerde de toehoorders ervan te overtuigen om van hun oude vertrouwde DPD-11-motorfietsen over te stappen naar de modernere WAX of AXP (Automobile eXtreme Plus) machines. Waarom zou iemand z'n oude machines nu nog opruimen? Als men het echt gewild had was het natuurlijk al veel eerder gebeurd. De volgende visie gaf Ap op persoonlijke titel. Globaal zou men de PDP-11-toepassingen kunnen verdelen in commerciële en technische. Met name commerciële gebruikers worden momenteel geconfronteerd met een levensgroot probleem, nl. de Y2000-problematiek waar o.a. COBOL programma's grote problemen mee zullen krijgen. De hoogste tijd voor migratie. Na het jaar 2000 zag Ap nog een ander probleem op de commerciële gebruikers afkomen, namelijk de overgang van de nationale munten naar de EURO in 2002! Behalve deze zaken is er ook nog zoiets als onderhoud van code. Zijn in de toekomst nog voldoende software-specialisten beschikbaar om daarin te voorzien als men met de PDP-11 door blijft gaan?

Voor technische applicaties liggen de zaken geheel anders. Daar heeft men meer te maken met de technische complexiteit en de hoge betrouwbaarheid van de huidige systemen. Migratie van deze systemen is niet tijdkritisch omdat er nog vele jaren PDP-11 onderhoud gedaan zal kunnen worden — DIGITAL garandeert nog zeker vijf jaar onderhoud te zullen leveren — en er zullen ook nog geruime tijd refurbished systemen leverbaar blijven. Ap kwam de week voor het symposium nog een situatie tegen in het buitenland waar een gloednieuw verkeerslichten systeem werd geïnstalleerd dat voor het grootste deel uit PDP-11's bestond! De keuze voor migratie is een geheel 'persoonlijke', maar als men de tijd gekomen acht, dan zijn er bedrijven zoals DIGITAL die daarbij kunnen assisteren. DIGITAL

heeft o.a. erg veel ervaring opgedaan met interne migratie-projecten na de overname van Philips Data Systems. Dit soort activiteiten zijn gebundeld in het Netherlands Migration Service Center. Wie gaat migreren moet een paar spelregels goed in de gaten houden, namelijk:

- zorg ervoor goed te plannen en houd je daar dan verder aan
- zorg dat de doelstellingen goed gedefinieerd zijn
- betrek de gebruikers erbij
- zorg dat de producten die gebruikt worden stabiel zijn
- zorg dat de opleverdatum goed gedefinieerd is
- houd afhankelijkheid van andere projecten goed in de

gaten, zoals bijvoorbeeld Y2000-activiteiten

- zorg dat de doelstellingen ook haalbaar zijn
- let er ook goed op dat project management iets geheel anders is dan programmeren etc. en dat behoort dan ook niet door dezelfde mensen gedaan te worden.

Al met al een zeer waardevolle bijdrage. (wordt vervolgd)

Jan Belgraver

Notulen algemene ledenvergadering DECUS Holland, 9 april 1997

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezige leden (41) welkom. Hij introduceert de bestuursleden: J.A. Kroesen, H. Stiekema, en J.W. Briër. Binnen het bestuur bestaat een vacature vanwege het vertrek van H. Boot. Verder is mw. E. Maarschalkerweerd sinds november 1996 de opvolgster van mw. A. Oldeman als Chapter Administrator. Op de vraag van de voorzitter of er leden aanwezig zijn die gemachtigd zijn tijdens de vergadering namens een ander lid een stem uit te brengen, komt geen response uit de zaal.

2. Notulen algemene ledenvergadering 24 april 1996

Deze notulen werden gepubliceerd in het DECUS Holland Bulletin nummer 71 van september 1996. Zij worden ongewijzigd en met algemene stemmen goedgekeurd. De voorzitter bedankt mw. A. Oldeman voor de correcte verslaglegging.

3. Ingekomen stukken

De voorzitter meldt één ingekomen stuk en wel het verslag van de kascommissie, hetgeen bij punt 6 aan de orde zal komen.

4. Jaarverslag 1996

Het jaarverslag 1996 is ditmaal tegelijk met het financieel verslag en het DECUS Holland Bulletin verstuurd. De voorzitter excuseert de late verzending en vraagt of er ten aanzien van het jaarverslag nog vragen zijn. Dit blijkt niet het geval en vervolgens wordt het verslag met algemene stemmen goedgekeurd.

5. Financieel verslag 1996

Ook dit jaar is weer afgesloten met een positief saldo. H.de Vries vraagt of het tekort op de Windows NT dag voorkomen had kunnen worden. De penningmeester geeft aan dat er i.v.m. de grote belangstelling een tweede dag georganiseerd is waar o.a. een diner aan verbonden was, hetgeen voor extra kosten gezorgd heeft. Verder geeft de penningmeester aan dat er in de begroting bewust op een tekort aangestuurd was. In de toekomst is het de bedoeling dat het verschil tussen wel- en niet DECUS-leden, voor wat betreft de kosten van evenementen, groter zal worden. Het financieel verslag wordt unaniem goedgekeurd.

6. Verslag kascommissie

De voorzitter leest het verslag van de kascommissie, bestaande uit de heren J. Postmus en H. Kat, voor. De kascommissie verklaart hierin de boekhouding 1996 in orde

bevonden te hebben en stelt voor de penningmeester te dechargeren. De kascommissie heeft de volgende opmerking bij het verslag gemaakt: 'Bij controle van de stukken stelt de kascontrole-commissie een mogelijke verstrengeling vast van zakelijke belangen, met name rond symposia en bijeenkomsten'. J. Postmus licht deze opmerking als volgt toe: het is hem opgevallen dat tijdens het symposium van vorig jaar, een vliegticket en hotelovernachting voor een spreker betaald is, waarvan duidelijk bleek dat hij dit symposium combineerde met een zakenreis. E. Hoegee vraagt of dit iets met de penningmeester direct te maken heeft, waarop J. Postmus aangeeft dat dit niet het geval is, maar het verzoek aan de penningmeester gedaan is om hier beter op te letten en in een dergelijk geval slechts een gedeelte van de kosten te betalen. Onder dankzegging van de voorzitter aan H. Stiekema en het secretariaat, wordt de penningmeester met unanieme stemmen gedechargeerd.

7. Begroting 1997

Op de vraag van E. Hoegee of de mogelijke DECUS Internet site op de begroting voorkomt, geeft de penningmeester aan dat dit niet het geval is. Het is nog te onduidelijk om welk bedrag het hier gaat. De reserve is echter dusdanig groot dat dit geen problemen op moet leveren. De voorzitter stelt voor dit toch als p.m.-post op te nemen. J. Postmus haalt nog even het verschil in het support agreement met DIGITAL aan, waarbij de penningmeester aangeeft dat het secretariaat inmiddels weer voor 1.6 fte bezet is, hetgeen ook door DIGITAL betaald wordt. Verder draagt DIGITAL ook de kosten voor kantoomateriaal etc. In 1996 heeft DIGITAL ook de drukkosten voor het bulletin betaald. In 1997 komen deze kosten voor rekening van DECUS. De begroting voor 1997 wordt goedgekeurd met toevoeging van eerder genoemde p.m.-post.

8. Benoeming kascommissie 1997

Volgens het roulatieschema verlaat J. Postmus (na 2 jaar) de kascommissie. Mw. G.J.C. van den Brink-Heikamp (voor 1996 reserve-lid) neemt zijn plaats in. Als kandidaat reserve-lid meldt B. Zorn zich aan en hij wordt door de vergadering benoemd. De kascommissie voor 1997 bestaat nu uit H. Kat en mw. G.J.C. van den Brink-Heikamp, met als reserve-lid B. Zorn.

9. Bestuursverkiezing

De voorzitter geeft aan dat er behalve de vacature i.v.m. het vertrek van H. Boot, nog een tweetal vacatures zijn. J.W. Briër treedt in verband met te drukke werkzaamheden af en E.J. Everts legt zijn functie als voorzitter neer, i.v.m. het aan-

De aftredende bestuursleden, links Jan Willem Briër, rechts Ever Jan Evers

nemen van het voorzitterschap van DECUS Europe. In totaal bestaan er dus drie vacatures. Nieuwe bestuurskandidaten zijn J.R. Mees, L.R.E. Hinds en R.N.P. van der Eng. Hans Mees is hoofd automatisering bij het Prins Maurits Laboratorium van TNO in Rijswijk. Hij heeft deel uitgemaakt van het oprichtingsbestuur van DECUS Holland, nu twintig jaar geleden en is de afgelopen jaren binnen DECUS vooral actief binnen het Symposium Planning Committee van DECUS Europe. Van 1993 tot 1996 was hij daarvan voorzitter. Leendert Hinds is database specialist bij Hints Consultancy B.V. in Almere. Daarvoor heeft hij bij DIGITAL gewerkt. Leendert is sinds een aantal jaren lid van de DECUS Holland Performance Werkgroep en is ook vanuit de Performance Werkgroep voorgedragen als kandidaat. Hij geeft regelmatig cursussen en presentaties, ook bij DECUS Holland; tijdens dit symposium verzorgde hij op dinsdag de training 'ORACLE Rdb versus ORACLE7 server'. Ruud van der Eng houdt zich bij VX8000 in Laren bezig met administratieve automatisering, o.a. in de rol van project-coördinator. Hij is tot op heden minder actief geweest binnen de vereniging dan de beide andere kandidaten, maar is zowel persoonlijk als in zijn werk duidelijk overtuigd van het belang van DECUS als gebruikersvereniging. Op de vraag van E. Hoegee, hoe de verdeling van taken zal zijn, geeft de voorzitter aan dat dit nog niet duidelijk is. De statuten bepalen dat het bestuur onderling de taken verdeelt. Zodra de taakstelling is vastgesteld, wordt dit aan de leden meegedeeld. De vergadering geeft aan geen behoefte te hebben aan hoofdelijke stemming en benoemt de drie kandidaten bij acclamatie. De voorzitter bedankt J.W. Briër voor zijn inzet in het bestuur.

10. Rondvraag

B. van Staveren informeert naar de mogelijkheid om bedrijfslidmaatschappen te introduceren i.p.v. persoonlijke lidmaatschappen. De voorzitter geeft aan dat drie jaar geleden bij de statutenaanpassing is gekeken of deze mogelijkheid ingebouwd kon worden. Dat bleek toen niet het geval. Een dergelijke verandering heeft nogal wat voeten in de aarde en zou dus een nieuwe statutenwijziging vereisen. Op een vraag uit de zaal wat het bestuur aan de tanende belangstelling voor DECUS denkt te gaan doen, geeft de voorzitter aan dat dit een van de eerste aandachtspunten van het nieuwe bestuur zal moeten zijn. Het grote probleem blijft om actieve leden aan te trekken. E. Hoegee (performance werkgroep) geeft nog aan dat leden met belangstelling voor integratie van Windows NT zich bij hem of bij F. van Nederend kunnen aanmelden, want de performance werkgroep houdt zich o.a. ook met Windows NT bezig. De voorzitter zou liever zien dat een paar leden zich melden bij het secretariaat om een zelfstandige eenheid voor Windows NT te vormen, of om één of meer themadagen over Windows NT te organiseren. Hij wijst er nogmaals op dat de logistieke afhandeling van dergelijke thema-dagen geheel door het secretariaat verzorgd kan worden en dat het bestuur ook ondersteuning kan geven. E. Hoegee vraagt of bij een volgend DECUS Holland Symposium rekening gehouden kan worden met de Oracle conference aangezien nu het één en ander samengevallen is. B. van Staveren geeft aan dat dit soort informatie doorgegeven kan worden aan of het SPC of het secretariaat zodat hier met de vaststelling van een datum rekening mee gehouden kan worden. J.A. Kroesen gebruikt de rondvraag om E.J. Evers te bedanken voor zijn inzet als voorzitter van DECUS Holland en hem een kado in de vorm van een boek aan te bieden. H. Mees wijst nog even op het belang van het DECUS Europe Symposium in oktober. Het programma is de moeite waard, laat een ieder dit goed bekijken.

11 Sluiting

De voorzitter maakt van de aanwezigheid van mw. A. Oldeman gebruik om haar te bedanken voor haar inzet als Chapter Administrator en de vergadering valt hem met applaus bij.

Rest de voorzitter nog zijn HI-note over te dragen aan de nieuwe voorzitter, maar aangezien nog niet duidelijk is wie dit wordt, zal mw. E. Maarschalkerweerd de HI-note zolang in beheer houden. De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun komst, wenst een ieder nog een goed symposium en sluit de vergadering.

Even voorstellen

Hans Mees (53), sinds 1971 lid van DECUS, was één van de medeoprichters van DECUS Holland in 1977. Na een paar jaar in het bestuur bleef hij het Europese Symposium trouw als bezoeker en werd hij in 1988 gevraagd om het Symposium Planning Committee (SPC) te versterken, speciaal voor het Symposium in Den Haag in 1989. Dit mondde uiteindelijk uit in het voorzitterschap van het SPC gedurende drie jaar. Op dit moment is hij nog steeds actief in het Europese SPC.

In het dagelijks leven is hij Hoofd Automatisering van het TNO Prins Maurits Laboratorium. Dit laboratorium houdt zich voor circa twee derde bezig met wetenschappelijk onderzoek voor de Krijgsmacht op het gebied van chemie en explosieven. Gedurende het eerstkomende jaar zal hij zich vooral met Europese zaken bezighouden.

Hans Mees

Een verhaaltje over jezelf opstellen is moeilijker dan men op het eerste gezicht denkt. Men moet zichzelf onder de loop nemen, een zogenaamde zelf-evaluatie dus.

Hoewel ik mijzelf vaak introduceer tijdens de vele cursussen en presentaties die ik gegeven heb en nog steeds geef is het schrijven van deze "even voorstellen" niet eenvoudig.

Het gebruikelijke "Ik ben ..." vond ik een te simpele opening en aangezien ik niet direct een alternatief kon verzinnen probeer ik met deze onzinnige opening de zaak uit te stellen.

Het feit dat ik in het bestuur gekozen ben is reeds bekend bij de symposiumgangers en het feit dat ik veel cursussen, consultancy en presentaties geef, was al in de inleiding te lezen. Sommige DECUS-leden kennen mij van de Performance Werkgroep en het is dan ook vanuit de Performance Werkgroep dat ik als kandidaat voorgedragen ben. Ik moet tot mijn spijt bekennen dat ik pas sinds kort weet wat de betekenis is van SIG (SIG = Special Interest Group).

De meeste mensen zullen zich mijn naam vaag herinneren in combinatie met Digital, aangezien eerder genoemde mijn vorige werkgever was. Reeds anderhalf jaar werk ik als database specialist bij Hints Consultancy B.V te Almere. De oplettenden onder ons zullen enige gelijkenis opmerken tussen de naam van mijn werkgever en mijn eigen natuurlijke naam. Ook het feit dat ik vaak bij Oracle te zien ben zal niet vreemd overkomen, aangezien ik als database specialist te maken heb met het bedrijf dat de twee belangrijkste databases in zijn bezit heeft.

Even genoeg over mijzelf. Als bestuurslid moet men natuurlijk een visie hebben om DECUS Holland door deze moeilijke tijden naar de 21-ste eeuw te helpen dragen. Wij hebben bij de eerste bestuursvergadering in de nieuwe samenstelling hier reeds over gesproken en dit punt zal gedurende dit lustrum jaar constant mijn aandacht vragen. Tevens zal de relatie tussen het bestuur en de verschillende SIG's wat mij betreft aan de orde komen. De afstand tussen het bestuur en leden zal naar mijn mening kleiner moeten worden. Tevens propageer ik een breder aandachtsveld voor DECUS Holland, dus niet alleen gekoppeld aan Digital-producten en -diensten, maar ook aan de diensten en producten van de partners van Digital, waarbij Digital de leidende rol zal moeten blijven vervullen.

Als er DECUS-leden zijn die dit stukje te pompeus vinden kan ik hier begrip voor opbrengen, maar bedenk dat als uw

Het nieuwe bestuur van DECUS Holland. Achter van links naar rechts Leendert Hints, Hans Mees, Ko Kroesen en Ruud van der Eng. Voor links Henk Stiekema en rechts Els Maarschalkerwaard.

eventuele toekomstige kleinkinderen een DECUS-bulletin in de 22-ste eeuw zullen lezen, zij misschien niet eens zullen weten wie Leendert Hints was en zal dit stukje reeds lang vergaan zijn.

Met vriendelijke groeten,
Leendert Hinds

Ik ben Ruud van der Eng en ik maak sinds 9 april jongstleden deel uit van het bestuur van DECUS Holland. Via via bereikte mij het bericht dat men nieuwe bestuursleden zocht voor DECUS Holland. Aangezien ik DECUS een belangrijk platform vind, heb ik dan ook niet gehesitert mij kandidaat te stellen.

Sinds 1978 ben ik werkzaam in de automatisering. Gestart als burgerambtenaar bij de Koninklijke Marine, ben ik vervolgens via een korte tussenstop in 1988 bij mijn huidige werkgever, VX8000, terecht gekomen. Ik ben begonnen op IBM, maar gelukkig kreeg ik in het begin van de 80-er jaren de gelegenheid om over te stappen naar een VAX 11/750. Er ging een wereld voor mij open. Alhoewel ik de laatste jaren wat verder van de machine vandaan zit, blijf ik het nog steeds een mooie omgeving met mooie tools vinden.

Voor mij ligt de uitdaging in het feit dat we samen een optimaal gebruik moeten maken van de mogelijkheden die er binnen DECUS (Holland) zijn. Mocht iemand dan ook op dat gebied ideeën hebben dan kan hij of zij mij altijd bereiken via e-mail-adres rnpvdeng@vx8000.nl of telefoonnummer 035 - 538 33 55.

Ruud van der Eng

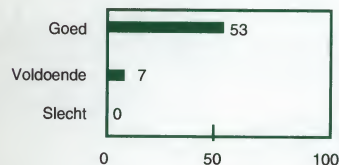

Enquêteresultaten DECUS Holland Symposium 1997

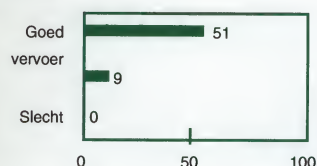
Aantal ontvangen formulieren: 60

1. Algemeen

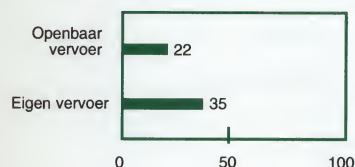
Wat vond u van de congresfaciliteiten?

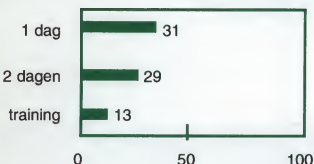
Hoe is de bereikbaarheid van de Reehorst voor u?

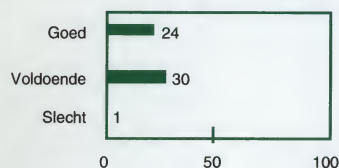
Hoe bent u gekomen?

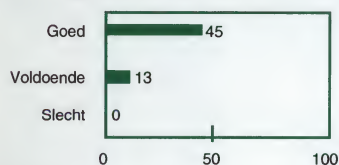
Hoeveel dagen heeft u deelgenomen?

Hoe beoordeelt u de deelnemersprijs in verhouding tot het gebodene?

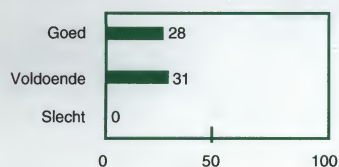

Hoe vond u de organisatie?

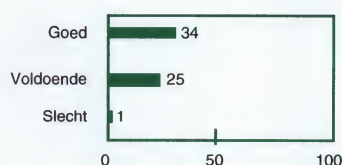
2. Lezingen

Hoe beoordeelt u de door DIGITAL verzorgde lezingen inhoudelijk?

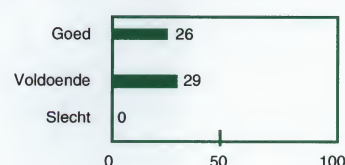

Theo Cordesius, Country SBU manager en CMT-lid, aan 't woord tijdens de plenaire sessie.

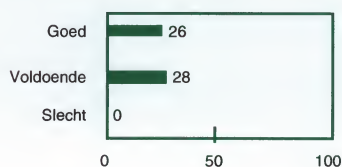
En voor wat betreft de presentatie?

En voor wat betreft de presentatie?

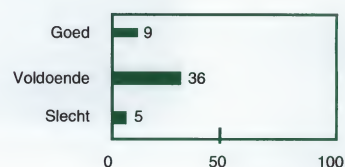

Hoe beoordeelt u de door gebruikers verzorgde lezingen inhoudelijk?

3. Expositie

Hoe vond u de expositie?

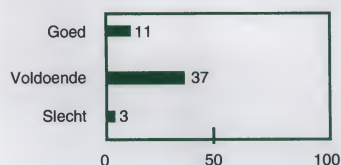
Miste u bepaalde zaken op de expositie?

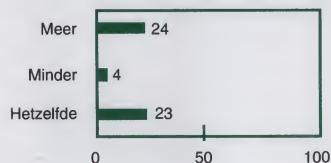
Hoe beoordeelt u de kwaliteit van het door DIGITAL gebodene?

Hoe beoordeelt u de kwaliteit van het door de business partners gebodene?

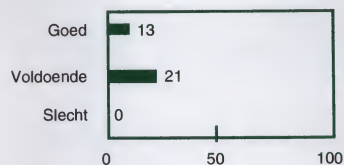

Hoeveel business partners wilt u volgend jaar zien?

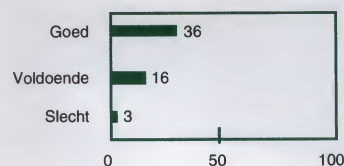

4. Receptie/DECUS gift/aangeklede lunch op 9 april

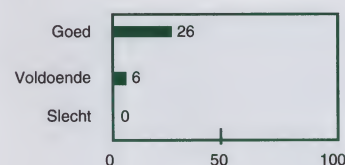
De beide symposiumdagen werden dit jaar weer afgesloten met een receptie, aangeboden door het SPC. Hoe is uw waardering?

Dit jaar was er weer een DECUS gift. Hoe is uw waardering

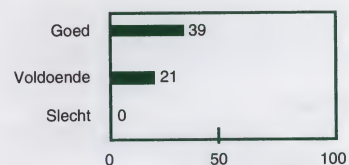

In verband met het 20-jarig DECUS Holland jubileum was er op 9 april een aangeklede lunch. Hoe is uw waardering?

5. Algehele indruk

Wat is uw algehele indruk van het symposium?

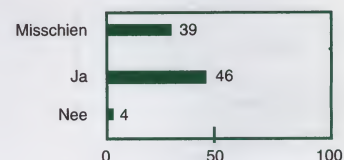
Hoe vaak was u eerder op het DECUS Holland Symposium?

0 keer	8
1-4 keer	26
5-9 keer	19
>10 keer	7

Wat was uw belangrijkste reden om dit jaar te komen?

- Breedheid van het programma	33
- Seminarprogramma	22
- Informele contacten	18

Komt u volgend jaar weer?

Aangeklede lunch met goochelaar.

Enquêteresultaten seminars DECUS Holland 1997

Seminar	Conform verwachting			Inhoud	Presentatie	Algemeen
OLTP Technology J.Eijkelboom Deelnemers: 7 Formulieren: 3	helemaal niet	0	slecht	0	0	0
	gedeeltelijk	1	onvoldoende	0	0	0
	helemaal	2	voldoende	1	0	1
			goed	2	3	2
			zeer goed	0	0	0
SMS J. Rodenburg Deelnemers: 20 Formulieren: 17	helemaal niet	0	slecht	0	0	0
	gedeeltelijk	5	onvoldoende	0	0	0
	helemaal	12	voldoende	0	1	1
			goed	17	11	15
			zeer goed	0	5	1
Exchange B. Aartsen Deelnemers: 25 Formulieren: 15	helemaal niet	0	slecht	0	0	0
	gedeeltelijk	6	onvoldoende	0	0	0
	helemaal	9	voldoende	2	1	3
			goed	12	8	9
			zeer goed	1	6	3
Oracle RDB L. Hinds Deelnemers: 7 Formulieren: 6	helemaal niet	0	slecht	0	0	0
	gedeeltelijk	1	onvoldoende	0	0	0
	helemaal	5	voldoende	0	0	0
			goed	6	4	6
			zeer goed	0	2	0
TCP/IP R. Lamaison Deelnemers: 7 Formulieren: 6	helemaal niet	0	slecht	0	0	0
	gedeeltelijk	1	onvoldoende	0	1	0
	helemaal	5	voldoende	2	0	1
			goed	4	5	5
			zeer goed	0	0	0
Totalen	Locatie		Volgend jaar weer seminars			
Deelnemers: 76 Formulieren: 47	slecht	0	ja	47		
	onvoldoende	2	nee	0		
	voldoende	10				
	goed	31				
	zeer goed	4				

DECUS Europe naar Kopenhagen

Dit jaar zal het Europese DECUS Symposium gehouden worden van zondag 5 tot en met donderdag 9 oktober in Kopenhagen, de mooie hoofdstad van Denemarken. Het is voor het eerst sinds zeer lange tijd dat DECUS Europe in Scandinavië zijn symposium organiseert. Voor diegenen die nog nooit in Kopenhagen zijn geweest hieronder een schets van de situatie aldaar.

Het symposium wordt gehouden in het Bella Center, het grootste en zeer prestigieuze conferentie complex van Scandinavië. Het Bella Center ligt ongeveer halverwege het vliegveld en het centrum van Kopenhagen; in beide richtingen circa 10 minuten rijden. In Kopenhagen is het openbaar vervoer uitstekend georganiseerd. Bij de registratie is een kaart inbegrepen waarmee onbepaald gereisd kan worden in de omgeving van Kopenhagen. Hotels zijn er niet in de omgeving van het Bella Center, dus die openbaarvervoerskaart zal goed van pas komen. In Kopenhagen zelf zijn voldoende hotels in allerlei prijsklassen.

Helaas is Tivoli dicht; het beroemde amusementspark is van 1 oktober tot 1 april gesloten. In het centrum is echter voldoende vertier te vinden.

Dit jaar is bijzondere aandacht besteed aan het programma en de wijze waarop dit aan de leden wordt gepresenteerd. Voor bijzonderheden op dit gebied verwijs ik graag naar de registratie folder die in juni zal verschijnen. De opzet van het Symposium is gelijk gebleven aan het vorige jaar: op zondag en maandag training seminars, van dinsdag tot en met donderdag maximaal 10 parallelsessies en een grote exhibition.

Nederland is altijd goed vertegenwoordigd op het Europese Symposium. Ik hoop dat het programma ook dit keer voldoende belangstelling wekt. Wie meer informatie wil kan natuurlijk altijd bij het DECUS Holland-secretariaat of bij mij terecht.

Hans Mees

DECUS München Symposium in Bonn

Van 14 tot en met 18 april vond in Bonn het 20e symposium van DECUS München plaats. (Voor diegenen die het niet weten : DECUS München omvat Duitsland en Oostenrijk). Gezien mijn nieuwe functie binnen DECUS Holland leek het mij een goed idee om van de gelegenheid gebruik te maken om eens bij onze oosterburen te gaan kijken. Vandaar dat ik op 15 april een van hun symposiumdagen bezocht heb.

Algemene gegevens DECUS München

DECUS München omvat al vijf jaar lang ongeveer 10.000 leden. Aan- en afmeldingen zijn in evenwicht. Het lidmaatschap van DECUS München is gratis. Op een totale begroting van bijna 1 miljoen, neemt het symposium met 750K de grootste plaats in. De meeste inkomsten worden uit DECUSnet gehaald, terwijl net als bij ons de inkomsten uit de programmabibliotheek te verwaarlozen zijn. Een kleine inkomstenbron vormde wat reclame die DIGITAL partners via DECUS gemaakt hadden. Ook DECUS München heeft met een teruglopend aantal symposiumbezoekers te maken (dit jaar ongeveer 1000 bezoekers).

Symposiumopzet

Op maandag en vrijdag worden er trainingen gegeven, terwijl op dinsdag, woensdag en donderdag de lezingen plaatsvinden. Aangezien de afstanden toch wel wat groter zijn dan in Nederland, is het voor de meeste mensen niet haalbaar om heen en weer te rijden als men meerdere dagen naar het symposium gaat. Dit heeft uiteraard ook gevolgen voor de opzet van het symposium. Op dinsdag begint de inschrijving om 08.30 uur terwijl de eerste parallelsessies om 10.00 uur starten. Op woensdag en donderdag beginnen de eerste parallelsessies al om 08.30 uur. Aangezien de mensen 's avonds niet naar huis hoeven, zie je dan ook dat er 's avonds nog wat social events plaatsvinden.

Expositie

Naast de nodige partners was er ter gelegenheid van het 20e symposium een historische hardware tentoonstelling. Deze omvatte onder andere een PDP-12, PDP-11/20, Minc 11 en een VAX 11/785. Een deel van deze 'gouwe ouwen' was zelfs nog operationeel!

DIGITAL-vertegenwoordiging

Dinsdagmiddag was er gelegenheid om van 17.00 - 18.30

uur vragen te stellen aan vertegenwoordigers van DIGITAL Services, terwijl op woensdagmiddag van 17.30 - 18.30 uur een vertegenwoordiging van de bedrijfsleiding van DIGITAL aanwezig was tijdens een vragenuurtje. Ik moet zeggen dat het op mij buitengewoon goed overkwam dat DIGITAL Services met ongeveer 15 man vertegenwoordigd was om vragen te beantwoorden. Hoewel er af en toe wel specifieke problemen aan de orde kwamen, werd er toch altijd een poging ondernomen om er een generieke les uit te trekken. Dit was voor de gebruikers de kans om hun vragen en problemen op een ander niveau neer te leggen dan in de dagelijkse praktijk, terwijl het de mensen van DIGITAL uiteraard ook de gelegenheid gaf om direkt met de klanten te praten. Het gaf mij het gevoel dat je als klant serieus genomen wordt.

Sessies

Er waren 12 zalen waar gelijktijdig lange en korte presentaties gehouden werden (1 uur versus 1/2 uur). Opvallend was ook hier dat met name de sessies over de nieuwe tools/technieken veel aandacht kregen, terwijl er relatief weinig aandacht was voor de gevestigde producten. Het is overigens best lastig om uit 12 mogelijkheden te moeten kiezen.

DECUSnet/Internet

Ter promotie van het eigen DECUSnet kreeg iedere symposiumbezoeker een gratis proefaccount om gedurende een beperkte periode kennis te kunnen maken met dit fenomeen. Tevens was er een 'cyber-café' ingericht zodat iedereen die daar behoefte aan had nog even kon gaan surfen.

Conclusies

Het symposium van DECUS München was zeer goed verzorgd, en goed geregeld. Ondanks mijn late aanmelding (1 dag van te voren) werd er toch door diverse mensen van de organisatie tijd vrijgemaakt om even met mij van gedachten te kunnen wisselen.

Ook DECUS München is zoekende naar de juiste formule om samen met DIGITAL en haar een zo goed mogelijke invulling te geven aan DECUS.

Ruud van der Eng
bestuurslid DECUS Holland

Whatever you need to Notes about Exchange

Op donderdag 4 september 1997 organiseert de OA SIG een themamiddag met als titel "Whatever you need to Notes about Exchange". Op deze dag komen allerlei zaken die aan Exchange en Lotus Notes gerelateerd zijn aan de orde. Het gaat ons hierbij niet alleen om de functionaliteit die deze producten aanbieden, maar vooral ook om een antwoord te vinden op de vraag hoe de pakketten samenhangen en wat de toegevoegde waarde van deze producten ten opzichte van elkaar is. Wij hopen op deze middag enkele sprekers aan het woord te laten met interessante onderwerpen, waarmee u en uw organisatie een stap verder kunnen komen in de wondere wereld van Notes en Exchange. Noteer daarom 4 september in uw agenda!

Omdat er nog enkele spreekbeurten op deze middag moeten worden gevuld, doet de OA SIG, in het kader van de OA SIG-stijl 1997 die in het DECUS Holland Bulletin nr. 73

onder de titel "Back to basics = voor en door leden" is gepresenteerd, hierbij een oproep aan alle leden die in de dagelijkse praktijk te maken hebben met Exchange, Lotus Notes of het liefst een combinatie daarvan.

Heeft u affiniteit met deze onderwerpen, of met een gerelateerd onderwerp, meldt u dan aan als spreker voor de themadag van donderdag 4 september.

Voor aanmeldingen of meer informatie kunt u contact opnemen met het DECUS-secretariaat of met één der organisatoren.

Peter Pilon (tel. 020 - 583 30 95)
Jan Hoogenbosch (tel. 020 - 687 54 05)

HTML, Java en ActiveX

HTML, HyperText Markup Language, is de taal waarin documenten op het World Wide Web worden opgemaakt. Middels deze taal kan een programma op een server gestart worden. Met Java en de Active-X technologie kan je ook (soms ongewild) programma's op je eigen computer laten opstarten, zelfs zonder te klikken, door alleen maar een WWW-pagina te bekijken. En dat heeft verregaande consequenties voor alle computer-gebruikers.

HTML

HTML, HyperText 'Manipulation' Language, is de taal waarin web-documenten worden geschreven. Het lijkt wel wat op de opmaakcodes die je in WP-documenten vindt. Met HTML kan je letters vet zetten, onderstrepen of groter maken. Ook kan je plaatjes in de tekst integreren en tegenwoordig ook zelfs geluids- en videofragmenten.

Met de hypertext-mogelijkheid van HTML kan je links leggen naar andere documenten. Die andere documenten kunnen op de eigen server staan maar ook op een andere willekeurige server. Aldus ontstaat een wereldwijd hypertext-document.

Je kunt een link activeren door er op te klikken met de muis-knop. Het is echter ook mogelijk een link te activeren door er alleen maar even met de muis overheen te gaan, dus zonder klikken.

Op die manier kan je ongewild onbekende codes uitvoeren.

Java

Java is een object georiënteerde programmeertaal ontworpen door Sun Microsystems. Het lijkt wel wat op de taal C of C++.

JavaScript heeft een syntax die lijkt op Java. JavaScript is een Netscape-uitbreiding HTML die ook kan worden uitgevoerd door Microsoft's Explorer. Het is een geïnterpreteerde taal voor het besturen van de browser. Je kunt er windows mee openen en sluiten, form-elementen mee manipuleren, browser-instellingen veranderen en Java applets laden en uitvoeren.

Java programma's worden in vertaalde vorm zeer gecomprimeerd opgeslagen op een server. HTML documenten, home pages of web pages, kunnen naar die mini applicaties (applets) verwijzen door de toepassing van zogenaamde <APPLET> tags. De browser is dan in staat om de gecompileerde Java toepassing te laden en uit te voeren.

Java en beveiliging

Aangezien Java applets uitgevoerd worden op de eigen client ligt daar ook meteen het security-probleem op de eigen PC.

Uiteraard is over dit probleem behoorlijk nagedacht. Java applets mogen en kunnen een heleboel zaken niet, maar er blijft genoeg over om je ongerust te maken.

In het algemeen kunnen applets alleen bestanden in een van te voren door de instellingen van de browser bepaalde directory plaatsen en uitlezen. In Netscape is zelfs dat niet toegestaan.

Ook in de netwerkverbindingen die applets kunnen maken zijn belangrijke beperkingen ingesteld. Een applet kan alleen

een verbinding maken met de server waarvandaan hij was geladen.

Zoals te verwachten was bij een dergelijk product zijn er gaten gevonden in de beveiliging door fouten in de implementatie.

Raadpleeg voor meer informatie het volgende document: "From HotJava to Netscape and Beyond, by Drew Dean, Edward Felten and Dan Wallach, 1996 IEEE Symposium on Security and Privacy"

Zij schrijven:

"We conclude that the Java system in its current form cannot easily be made secure. Significant redesign of the language, the bytecode format, and the runtime system appear to be necessary steps towards building a higher-assurance system."

JavaScript en beveiliging

Ook JavaScript bevat gaten in de beveiliging. De problemen die deze opleveren hebben gevolgen voor de privacy van de gebruiker.

Een aantal belangrijke problemen in Netscape 2.0 en 2.01 zijn ontdekt en gepubliceerd door John Robert LoVerso van OSF Research Institute:

1. Het is mogelijk een JavaScript te maken die een gebruiker een bestand laat versturen van de eigen lokale disk. De gebruiker moet hiervoor wel een keer klikken, maar dat is wel te verbergen door iets onverdachts aan te bieden.
2. Een JavaScript kan een directory listing verkrijgen van de lokale disk van de gebruiker.
3. Een JavaScript kan de URL's van alle pagina's die een gebruiker gedurende een sessie bezoekt verzamelen en naar een computer ergens op het Internet sturen.
4. JavaScripts kunnen de Netscape Navigator e-mail laten sturen zonder dat de gebruiker dat in de gaten heeft.

Raadpleeg voor meer informatie over deze bugs:

<http://www.osf.org/~loverso/javascript/>

Bovenstaande problemen zijn in Netscape Navigator 3.0 en hoger opgelost behalve de laatste e-mail bug. Die bug is wel weer opgelost in versie 3.01.

ActiveX

ActiveX is een technology die ontwikkeld is door Microsoft voor de distributie van software over het Internet. Net zoals Java applets kan een ActiveX control in een Web-pagina worden verwerkt, bijvoorbeeld in de vorm van een icoontje. Voor de Microsoft Internet Explorer zijn er een aantal ActiveX controls beschikbaar, onder andere voor achtergrond geluid en voor het uitvoeren van Java applets!

In tegenstelling tot Java, dat een platform-onafhankelijke taal is, worden ActiveX controls als exe-bestanden gedistribueerd. Deze bestanden zijn dus niet platform en operating systeem onafhankelijk.

De beveiligingsfilosofiën van ActiveX en Java applets zijn behoorlijk verschillend. Java 'doet het' door de applets alleen strikt gedefinieerde acties toe te staan. ActiveX legt echter geen beperkingen op aan wat een control kan doen. Die zijn daardoor dus veel krachtiger dan Java applets, nogal logisch dus! Hoe denkt Microsoft dan toch 'secur' te

opereren? Door vertrouwen te scheppen middels digitale handtekeningen, "Authenticode". Die handtekeningen kunnen dan weer geverifieerd worden middels bijvoorbeeld VeriSign, waarmee het software-equivalent van shrink wrap-ped software gemaakt is. En laten we eerlijk zijn, we vertrouwen een ingepakte CD-ROM in de originele verpakking toch?

Dan maar alles uitzetten?

Lees het volgende stuk en huiver:

Uit: RISKS DIGEST 18.85 Subject: Worcester Poly student finds Internet Explorer flaw

Paul Greene, a student at Worcester Polytechnic Institute, yesterday posted a note about a flaw discovered by him and colleagues, which allows Web servers to execute arbitrary commands on users of Microsoft's Internet Explorer 3.01 browsers (and possibly earlier versions?). The flaw can be triggered *without* using ActiveX, and even if IE is set to its highest security level. Windows 95 does not prompt you before merrily executing. A .URL file attack works on both Windows 95 and NT 4.0. Greene's site is <http://www.cybersnot.com> and MS's impending fix is posted at <http://www.microsoft.com/ie/default.asp> [Source: AP item, seen in *San Francisco Chronicle*, 4 Mar 1997, C4]

Web browser plug-ins

Een plug-in is een uitbreiding van de standaard browser. Met een plug-in kan je bijvoorbeeld geluid hoorbaar maken en animaties of video's afspelen. Ook plug-ins geven aanleiding tot beveiligingsproblemen zoals in het volgende te lezen is:

Uit: RISKS DIGEST 18.91

From: Sidney Markowitz <sidney@research.apple.com>
Subject: Shockwave security hole exposes e-mail

Shockwave is a Web browser plug-in from Macromedia <http://www.macromedia.com> that plays animated multimedia content. A security hole that allows a Web server to read e-mail files on a client browser's machine is described by David de Vitry on <http://www.webcomics.com/shockwave/> with an example Web page that reads Netscape Navigator e-mail files on Windows 95 and NT, how

Shockwave can be used to read any local file on the client machine and send data to the server, and Macromedia's response and plans for fixes. This site also gives yet another variation that allows the server access to any Website that the client has access to, even Websites on local networks and behind firewalls. See also <http://www.wired.com/news/technology/story/2548.html> Another article at <http://www.macintouch.com> shows how the same technique can be used to read Eudora mail files on a Macintosh.

Relevant to the previous discussions on RISKS about Authenticode, de Vitry points out that users of Microsoft Internet Explorer who enter a page with a Shockwave movie on it are presented with an Authenticode digital certificate signed by Macromedia, not by the author of the possibly malicious movie.

— sidney markowitz <sidney@research.apple.com>

Cookies

Een 'cookie' is een brokje informatie dat opgeslagen wordt op de eigen PC bij elk contact met een server. Dat stukje informatie wordt steeds vernieuwd bij elk volgend contact. Hiermee is het mogelijk gebruik te maken van de wetenschap dat je vaker op die betreffende pagina terecht bent gekomen. Een adverteerder is zo in staat om vrij gedetailleerde informatie te vergaren over het gebruikersprofiel van een web-surfer.

The DoubleClick Network is een voorbeeld van een commerciële toepassing van cookies op het "randje van de warenwet".

Referenties

<http://www.rstcorp.com/java-security.html> voor informatie over het boek Java Security: Hostile Applets, Holes, and Antidotes

The World Wide Web Security FAQ Lincoln D. Stein <lstein@genome.wi.mit.edu> Version 1.3.5, March 21, 1997 <http://www-genome.wi.mit.edu/WWW/faqs/www-security-faq.html>

Kees de Groot

Ruilbeurs Nostalgische PDP-11 producten

Veel reacties kwamen er niet binnen op de aanbiedingen in het vorige nummer. Het enige dat ik weet is dat de RSX-11PLUS Doc-set een dankbare nieuwe eigenaar gevonden heeft.

Van Peter Vergeer kreeg ik het verzoek een paar vragen op te nemen voor spullen waar hij al een tijdje op zoek is, te weten:

- een distributiepaneeltje voor het 11/93 processorbord
- een LP11 Q-bus lineprinter controller met Centronix printer interface.

Mogelijk heeft Emulex ze ooit geleverd? Ook zoekt hij een vervanger voor de TSV05 tape drive die hij een aantal jaren geleden via deze ruilbeurs te pakken kreeg. Onlangs gaf de drive de geest: wat rook ergens uit het inwendige luidde het einde in, en het defekte onderdeel blijkt heel moeilijk te vinden.

Zelf ben ik nog steeds op zoek naar een Expansion Adapter

en Expansion box voor de MicroVAX 2000 plus de bijbehorende disk (BC17Y) en tape drive kabels (BC19J). De Expansion Adapter is de platte doos met disk en tape connectors die onder tegen de system box wordt gemonteerd. Verder hoop ik nog eens een KZQSA SCSI-adapter te vinden om te zijner tijd de RD54 in mijn MicroVAX II te kunnen vervangen door een SCSI-disk.

Wilt u wat kwijt of zoekt u wat, neem dan contact op met ondergetekende. Dit kan via één van de op de achterzijde van dit bulletin vermelde mogelijkheden of via e-mail aan BelgravJ@worldonline.nl.

Hebt u via deze rubriek iets op de kop getikt, dan zou ik het erg op prijs stellen daar iets van te horen zodat ik daar in deze rubriek weer wat over kan vertellen.

Jan Belgraver
Voorzitter PDP-11 SIG

Op deze pagina worden een aantal producten en diensten beschreven die u via dit formulier bij het DECUS Holland secretariaat kunt bestellen.

A practical Guide to VAX/VMS performance trouble shooting, V2.0

Dit handboek is een uitgave van de Performance Werkgroep en bevat een groot aantal praktische adviezen over tuning van VMS, netwerken en Rdb. De code voor dit boek is PW01.

Onderzoek naar beveiligings-tools.

Beoordeling van een aantal producten die ondersteuning bieden op het terrein van beheer en controle in een VMS-omgeving. De code voor dit geschrift is SEC03.

Evaluatiecriteria voor IT-produkten.

Een beschrijving van de bestaande standaarden die gebruikt worden t.b.v. de evaluatie van IT-produkten. De code voor dit geschrift is SEC04.

Onderzoek beveiligingsaspecten van databases onder OpenVMS.

Het verslag en resultaat van een onderzoek naar de beveiligingsaspecten van Rdb, DBMS en Oracle, aangevuld met enkele praktische tips. De code voor dit geschrift is SEC05.

DECUS Essential Tools 1994.

Zie pagina 12 e.v. van bulletin nr. 65 voor een inhoudsopgave. De kosten dienen pas voldaan te worden na ontvangst van een factuur. De code voor deze CD-ROM is VS0174.

Voorwaarden:

De standaard leveringsvoorwaarden van DECUS Holland zijn van toepassing. De artikelen met codes PW01, SEC03, SEC04 en SEC05 dienen vooruit betaald te worden. Zij worden binnen 4 weken na ontvangst van zowel de betaling als het volledig ingevulde formulier toegezonden.

Aanvraag DECUS lidmaatschap

DECUS leden kunnen gebruik maken van alle producten, activiteiten en diensten van de vereniging tegen het ledentarief. Voor meer informatie zie de kolom DECUS Holland op de achterpagina. De code voor deze dienst is DECUS.

DECUS Service Pagina

Ondergetekende

Naam .....

DECUS lidmaatschapsnummer .....

Bedrijf/Instelling .....

Adres .....

Postcode/Plaats .....

Telefoon .....

Bestelt hierbij: (vooruitbetaling verplicht)

☐	.....	x	PW01	à	NLG	70,00	=	NLG	.....
☐	.....	x	SEC03	à	NLG	27,50	=	NLG	.....
☐	.....	x	SEC04	à	NLG	27,50	=	NLG	.....
☐	.....	x	SEC05	à	NLG	27,50	=	NLG	.....

Ik betaal vooruit:

- ☐ per giro, rekening 39 76 113 t.n.v. DECUS Holland te Utrecht.
- ☐ per bank, rekening 30 00 82 320 t.n.v. DECUS Holland te Utrecht.
- ☐ per cheque/girobetaalkaart, welke met dit formulier is meegezonden.

Bij overschrijvingen altijd vermelden: **naam, DECUS lidmaatschapsnummer en code(s)**

Bestelt hierbij CD-ROM:

☐	.....	x	VS0174	à	NLG	250,00	=	NLG	.....
☐	.....	x	VS	à	NLG	250,00	=	NLG	.....

De kosten van de CD-ROM's, vermeerderd met NLG 10,00 administratiekosten, worden voldaan na ontvangst van een factuur.

Verzoekt om gratis toezending van informatie en aanvraagformulier omtrent:

- ☐ DECUS lidmaatschap

Datum: ..... Handtekening: .....

Vul dit formulier of een kopie hiervan volledig in.
Stuur of fax dit naar:

DECUS Holland
Postbus 9212
3506 GE Utrecht
Fax nr.: 030 - 283 22 36

Colofon

Het DECUS Holland Bulletin is het blad van DECUS Holland, heeft een oplage van 1600 exemplaren en verschijnt 5x per jaar. Het is een uitgave van het DECUS Holland bestuur.

Primair doel is de lezers te informeren over alle activiteiten, diensten, evenementen en bestuursaangelegenheden van DECUS alsmede informatie te geven die van belang is voor de leden in relatie tot het gebruik van DIGITAL-producten en -diensten. Daarnaast biedt het blad aan de leden van de vereniging een forum voor zowel onderlinge uitwisseling van informatie en visies, als het voorleggen van vragen.

Redactie

Ko Kroesen (Hoofdredactie)
Marion van Geest-Slort (Eindredactie)
Evert Jan Evers
Leo van Geest
Peter Oukes
Ada van Hal

Redactiecontacten

J.H. Belgraver PDP-11 SIG
D. Pasma SECURITY WG
F. van het Nederend PERFORMANCE WG
R. Zijlstra REALTIME SIG
H. Stiekema PORTING WG

Redactie-adres

Redactie DECUS Holland Bulletin
Postbus 9212
3506 GE Utrecht
e-mail: leo.van.geest@tip.nl of via DECUS-secretariaat

De redactie behoudt zich het recht voor aangeboden stukken te bewerken of in te korten, een en ander in overleg met de auteur, of in het geheel niet te plaatsen. De doelstellingen en het belang van DECUS worden hierbij als uitgangspunt gehanteerd. Commerciële uitlatingen (waaronder productadvertenties) worden niet geplaatst.

Overname van de gehele of gedeeltelijke inhoud van het DECUS Holland Bulletin is toegestaan, mits met bronvermelding en na schriftelijke toestemming van de redactie.

Hoewel aan de inhoud van deze publicatie uiterste zorg is besteed kunnen er onjuistheden en/of onvolledigheden in voorkomen. DECUS Holland, Digital Equipment Corporation, Digital Equipment B.V. en de redactie aanvaarden daarvoor geen enkele aansprakelijkheid.

Ingezonden stukken zijn uitsluitend en alleen de verantwoordelijkheid van de auteur/inzender.

Informatie vermeld in sommige artikelen van deze publicatie is overgenomen met toestemming van Digital Equipment Corporation en/of Digital Equipment B.V.

UNIX is een gedeponeerd handelsmerk in Amerika en andere landen, exclusief in licentie verstrekt door X/Open Company, Ltd.

DEC, DIGITAL logo, DECUS, PDP, VAX, PRO, VMS, OpenVMS, Rainbow, WPS, RSX, VT, RSTS, RT-11, ULTRIX, ALL-IN-1, MicroBus, MicroPower/Pascal, Alpha AXP, PATHWORKS, LinkWorks, TeamLinks, FMS, DATATRIEVE, ACMS, DECtrace, DECnet/OSI, DECnet, Reliable Transaction Router, MAILWorks, MAILbus, POLYCENTER, AltaVista en vele combinaties met DEC en VAX als toevoeging zijn gedeponeerde handelsmerken van Digital Equipment Corporation.

DECUS Holland

DECUS Holland is de vereniging van gebruikers van DIGITAL-producten -en diensten in Nederland. De vereniging heeft ten doel de informatie-uitwisseling met betrekking tot deze producten te bevorderen en een belangenbehartiger te zijn van de gebruikers ervan.

DECUS Holland Bestuur

H. Stiekema Voorzitter
L. Hinds Penningmeester
J. Mees DECUS Europe afgev.
R.N.P. van der Eng SPC afgev.
J.A. Kroesen DIGITAL vertegenw.

Correspondentie-adres

Digital Equipment Computer Users Society
Postbus 9212
3506 GE Utrecht

Secretariaat

Het secretariaat is op werkdagen telefonisch bereikbaar van 09:00 uur tot 12:00 uur en van 13:00 uur tot 16:00 uur.

Tel.: 030 - 283 20 55

030 - 283 20 89

Fax: 030 - 283 22 36

e-mail: vanhal@mail.dec.com
maarschalke@mail.dec.com

Lidmaatschap

Het lidmaatschap van DECUS Holland is persoonlijk en kan worden verkregen door aanmelding bij het DECUS-secretariaat. De contributie bedraagt NLG 75,- per jaar en dient te worden voldaan na ontvangst van een factuur. Voor groepen leden die een gezamenlijke factuur willen ontvangen geldt een korting van 20 procent.

Het lidmaatschap wordt steeds automatisch voor een kalenderjaar verlengd, tenzij voor 1 november een schriftelijke opzegging is ontvangen op het secretariaat. Ook voor de groepskorting geldt 1 november als peildatum.

Voor leden zijn gratis: het DECUS Holland Bulletin, lidmaatschap van de SIG's (Special Interest Groups) en werkgroepen, en informatie over diverse activiteiten en symposia. Van de overige producten, activiteiten en diensten van de vereniging kunnen leden gebruik maken tegen ledentarief. Sommige activiteiten staan ook open voor niet-leden, echter tegen hoger tarief.

Voor meer informatie, aanmeldingsformulieren en dergelijke kunt u contact opnemen met het DECUS-secretariaat of gebruik maken van het formulier op de service-pagina.

Adressen

LARGE SITES SIG

A.W. Bakema
Postbus 8355
3503 RJ Utrecht
Tel.: 030 - 298 58 21

OFFICE AUTOMATION SIG

J.J. Bosman
Clazina Kouwenbergzoom 221
3065 GK Rotterdam
Tel.: 010 - 447 01 72

PDP-11 SIG

J.H. Belgraver
Neuropharmacology Dept.
Kmr RE 2118
Postbus 20
5340 BH Oss
Tel.: 0412 - 66 29 43

PERFORMANCE WERKGROEP

P. van der Leek
Gelderse Singel 71
4033 KD Lienden
Tel.: 0344 - 60 32 22

REALTIME SIG

R. Zijlstra
Postbus 22669
1100 DD Amsterdam
Tel.: 020 - 652 06 52

SECURITY WERKGROEP

C.J. de Groot
Afd. Agr. Onderwijskunde / SPEC/AO
Hollandseweg 1
6706 KN Wageningen
Tel.: 0317 - 48 35 57

VAX/AXP PORTING WERKGROEP

H. Stiekema
Tooroplaan 21
6006 PK Weert
Tel.: 0495 - 53 06 12

PROGRAM LIBRARY CONTACT

H. Stiekema
Tooroplaan 21
6006 PK Weert
Tel.: 0495 - 53 06 12

SYMPOSIUM PLANNING COMMITTEE

B. van Staveren
Bos en Lommerplantsoen 1
1055 AA Amsterdam
Tel.: 020 - 687 18 90